

Pagalbos koordinavimas

**Susitikimas su savivaldybių ir kitų institucijų atstovais
2024 m. kovo 26, 28 d.**

**ASMENS SU NEGALIA TEISIŲ
APSAUGOS AGENTŪRA**

PRIE LIETUVOS RESPUBLIKOS SOCIALINĖS
APSAUGOS IR DARBO MINISTERIJOS

Trumpiniai

- Anketa, skirta vaikams iki 4 m. amžiaus (toliau – Anketa);
- Individualios pagalbos poreikio klausimynas (toliau – Klausimynas);
- Asmens su negalia teisių apsaugos agentūra prie Lietuvos Respublikos socialinės apsaugos ir darbo ministerijos (toliau – Agentūra);
- Socialinės paramos šeimai informacinė sistema (toliau – SPIS).

Pagrindinės pagalbos koordinavime / informacijos mainuose dalyvaujantios įstaigos

- Agentūra;
- Suinteresuotos institucijos, kurioms Agentūra perduoda sudarytą pagalbos planą vykdyti, t. y., identifikuotiems individualiosios pagalbos poreikiams užtikrinti.

Pagalbos koordinavimo modelis. Kaip veikia?

- Agentūra nustato neįgalumo lygį (vaikams) ar dalyvumo lygį (suaugusiems) bei individualios pagalbos išlaidų kompensacijos poreikį (vaikams ir suaugusiems). Užpildyto Klausimyno pagrindu Agentūroje sudaromas pagalbos planas ir informacija apie nustatytą pagalbos poreikį perduodama suinteresuotoms institucijoms. Plano sudarymas automatizuotas.
- Suinteresuota institucija organizuoja individualių poreikių užtikrinimą (būsto pritaikymą, aprūpinimą techninės pagalbos priemonėmis, socialinėmis paslaugomis ir kt.). Teikia atgalinį ryšį apie planuojamą ir suteiktą (pradėtą teikti) pagalbą.
- Principas: ne asmuo, bet institucija ieško asmens, norėdama jam suteikti pagalbą.
- Išlyga dėl „Sodros“ išmokų, savivaldybių mokamos tikslinės kompensacijos.

Kokie teisės aktai reglamentuoja pagalbos koordinavimą?

- Lietuvos Respublikos asmens su negalia teisių apsaugos pagrindų įstatymo (2022 m. gruodžio 20 d. įstatymo Nr. XIV-1722 redakcija) (toliau – Įstatymas) 15 straipsnio 1 dalies 6 punkto i papunktis ir 9 punktas, 32 straipsnis.
- Pagalbos koordinavimo asmeniui su negalia skyrimo, organizavimo ir vykdymo tvarkos aprašas (patvirtintas 2023 m. gruodžio 8 d. Tarnybos direktoriaus įsakymu Nr. V-71).
- Suinteresuotos institucijos tvirtina savo tvarkas, susijusias su pagalbos koordinavimu (esant poreikiui).

Agentūros pagalbos vadybininkas

Teritorinio skyriaus (toliau – TS) vyriausiasis specialistas teisės aktuose nustatyta tvarka vykdomas pagalbos vadybininko funkcijas.

Funkcijos

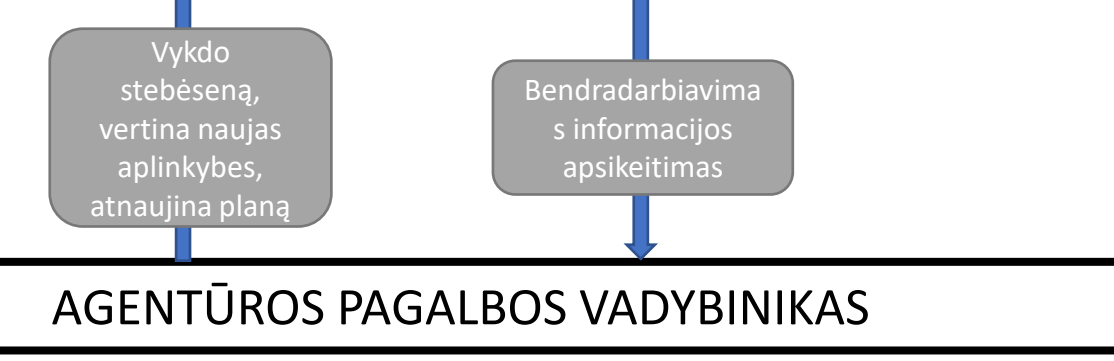
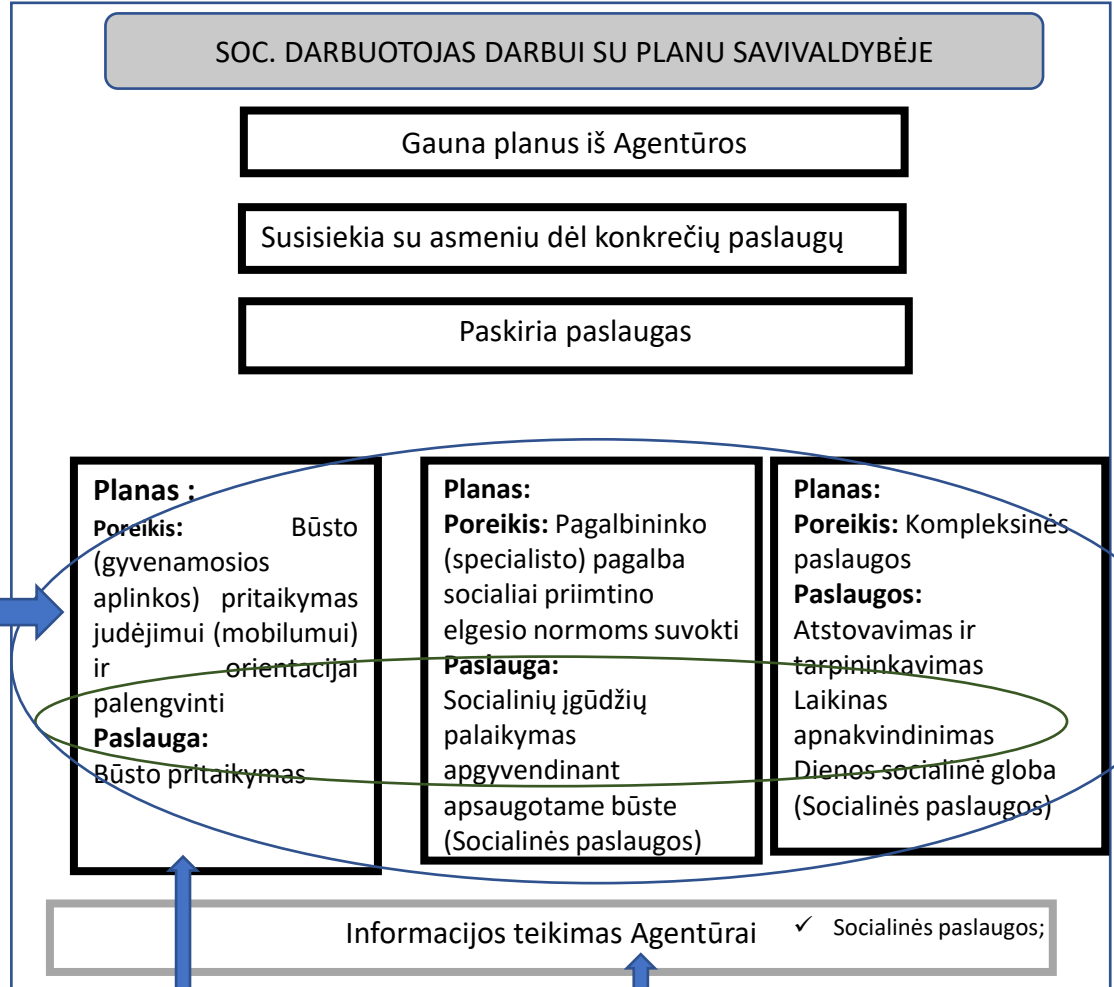
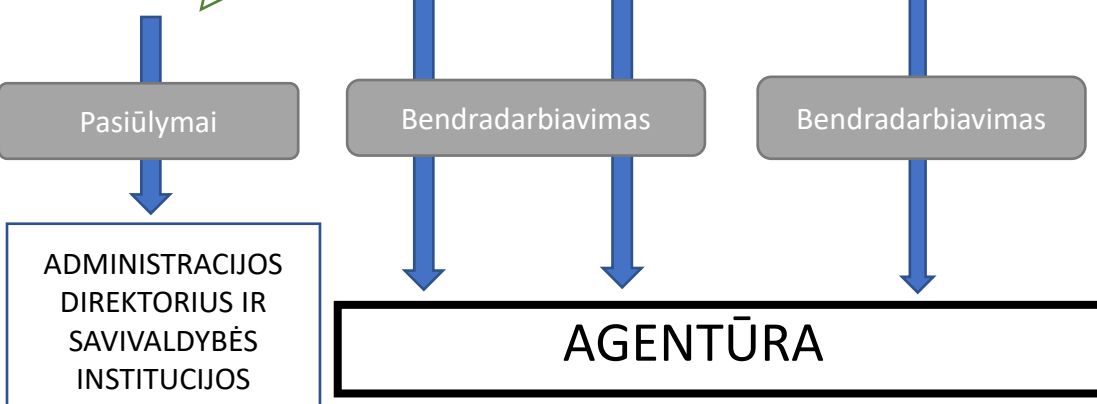
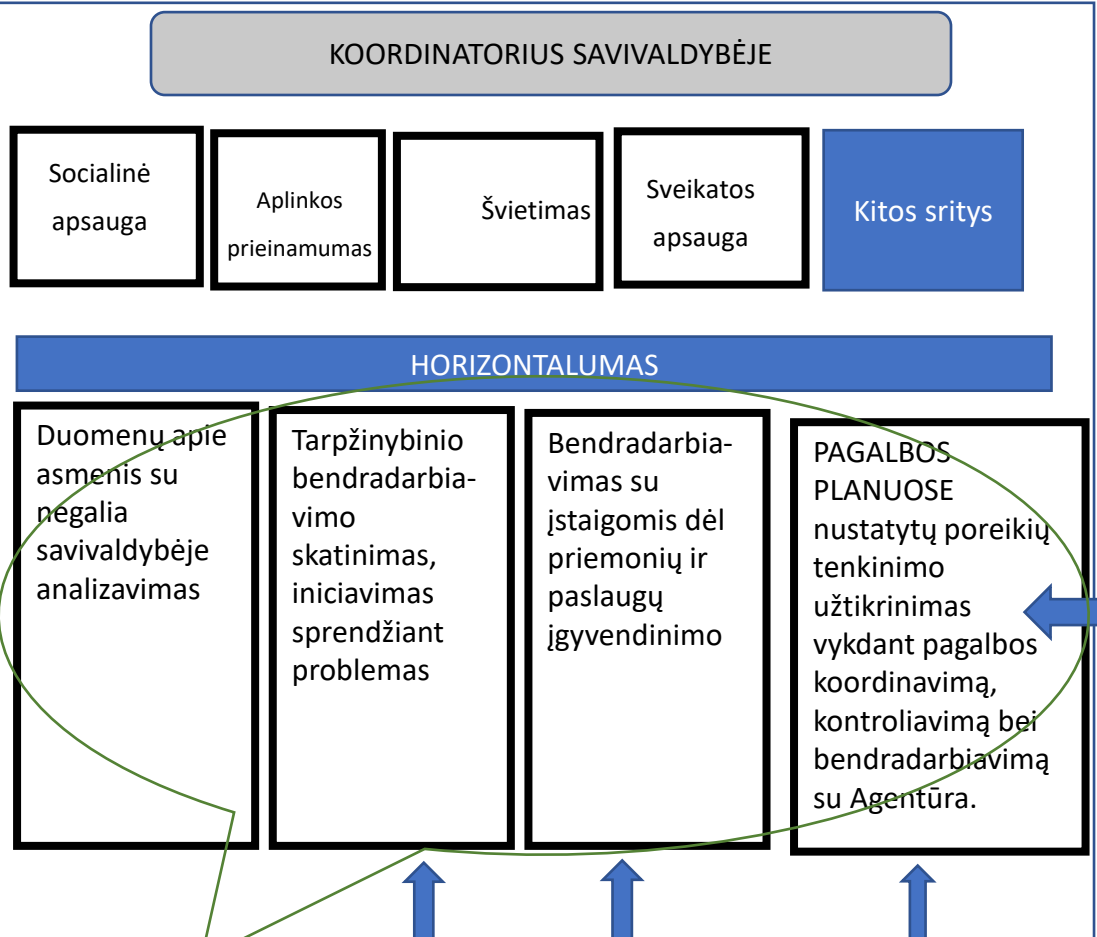
- Gavęs užpildytą Klausimyną arba užpildęs Anketą ar Klausimyną, kuriame įvertintas individualios pagalbos poreikis, pagalbos vadybininkas:
 - organizuoja pagalbos planą, kuriame nustatomi asmens su negalia individualieji pagalbos poreikiai, sudarymą;
- Agentūra (TS vedėjas) pagal pagalbos vadybininko sudarytą planą priima sprendimą dėl pagalbos koordinavimo poreikio.
- Perdavus pagalbos planą vykdymui suinteresuotoms institucijoms, Agentūros pagalbos vadybininkas atlieka plano vykdymo stebėseną, koregavimą, užbaigimą SPIS.

Savivaldybių institucijų ir įstaigų funkcijos (Įstatymo 16 str.)

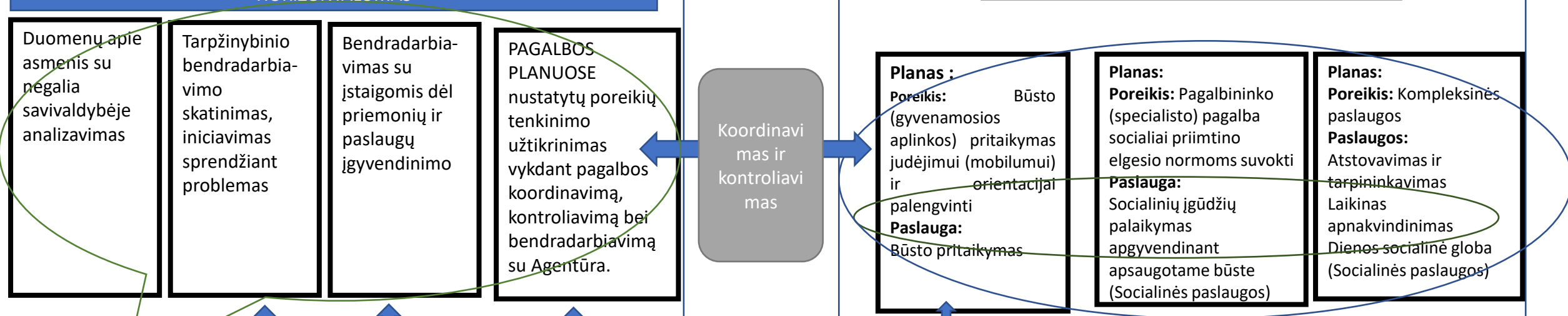
- 1) organizuoja asmens su negalia teisių apsaugos užtikrinimo priemonių ir (ar) paslaugų įgyvendinimą savo savivaldybės teritorijoje, pasitelkdamas nevyriausybinės organizacijas;
- 2) sudaro sąlygas asmeniui su negalia ir (ar) jo atstovui pagal įstatymą reikalingas paslaugas ir (ar) pagalbą gauti kuo arčiau gyvenamosios vietos, teikdamos prioritetą paslaugų ir (ar) pagalbos asmeniui su negalia teikimui bendruomenėje;
- 3) analizuoja asmens su negalia teisių apsaugos užtikrinimo būklę savivaldybėje, savivaldybės planavimo dokumentuose numato asmens su negalia teisių apsaugos užtikrinimo priemones ir užtikrina jų įgyvendinimą;
- 4) vertina asmens su negalia savarankiškumą kasdienėje veikloje, socialinių paslaugų, kompleksiskai teikiamos pagalbos, asmeninės pagalbos jam teikimo poreikį;
- 5) organizuoja socialinių paslaugų teikimą, būsto pritaikymą asmeniui su negalia, asmeninės pagalbos teikimą, pasitelkdamas nevyriausybinės organizacijas, ir perduoda fiziniams asmenims reikalingas techninės pagalbos priemones nuosavybėn ir (ar) panaudos pagrindais laikinai neatlygintinai valdyti ir naudotis;
- 6) bendradarbiauja su nevyriausybiniomis organizacijomis, atstovaujančiomis asmenų su negalia teisėms ir interesams, pagal kompetenciją prisideda prie šios veiklos vykdymo;
- 7) pagal kompetenciją dalyvauja sudarant ir įgyvendinant pagalbos planą:
 - a) susitikimo su asmeniu su negalia metu aptaria jo individualiuosius pagalbos poreikius;
 - b) organizuoja ir užtikrina pagalbos plane numatytų individualiųjų pagalbos poreikių tenkinimą ir apie tai informuoja Agentūrą;
 - c) asmeniui su negalia raštu atsisakius pagalbos plane numatytų priemonių, apie tai informuoja Agentūrą;
 - d) kartu su Agentūra inicijuoja pagalbos plano peržiūrą ir (ar) pakeitimą, jeigu įgyvendinant pagalbos planą atsiranda ir (ar) atliekant jo įgyvendinimo stebėseną pastebima naujų aplinkybių arba buvusios aplinkybės, dėl kurių asmeniui su negalia buvo skirtas pagalbos koordinavimas, išnyksta;
- 8) atlieka kitas Lietuvos Respublikos vietos savivaldos įstatyme numatytas funkcijas, susijusias su sąlygų savivaldybės teritorijoje gyvenančių asmenų su negalia savarankiškumui bendruomenėje sudarymu.
- 9) steigia asmens su negalia gerovės tarybas savivaldybėse.

Koordinatoriaus savivaldybėje funkcijos (pavyzdys)

- Savivaldybės teritorijoje įgyvendina asmenų su negalia (toliau – Asmuo) socialinės integracijos politiką ir vykdo Asmens teisių užtikrinimo stebėseną.
- Bendradarbiauja su Lietuvos Respublikos socialinės apsaugos ir darbo ministerija, Asmens su negalia teisių apsaugos agentūra prie Lietuvos Respublikos socialinės apsaugos ir darbo ministerijos (toliau – Agentūra), kitomis valstybės ir savivaldybės institucijomis bei įstaigomis, dirbančiomis asmenų su negalia socialinės integracijos politikos srityje, nevyriausybinėmis organizacijomis, atstovaujančiomis asmenų su negalia teisėms ir interesams, siekiant užtikrinti asmenų su negalia teisių apsaugos užtikrinimo priemonių ir paslaugų įgyvendinimą savivaldybės teritorijoje;
- planuoja Asmens teisių apsaugos užtikrinimo priemones, inicijuoja Asmens gerovės tarybos steigimą Savivaldybėje, koordinuoja jos veiklą;
- renka, sistemina ir analizuoja duomenis apie Savivaldybės teritorijoje gyvenančių Asmenų padėtį, paslaugų ir (ar) pagalbos prieinamumą bei poreikį, rengia išvadas ir pasiūlymus;
- inicijuoja ir dalyvauja vykdant Asmens socialinės integracijos politikos kokybės vertinimą Savivaldybėje;
- užtikrina pagalbos plane asmeniui su negalia nustatytų individualių pagalbos poreikių tenkinimą, vykdant pagalbos koordinavimą, kontroliavimą bei bendradarbiavimą su Agentūra;
- siekiant koordinuotai ir kompleksiškai spręsti Savivaldybės teritorijoje gyvenančių Asmenų problemas ir sudaryti sąlygas jų savarankiškam gyvenimui bendruomenėje, skatina ir inicijuoja efektyvų tarpžinybinį įvairių sektorių bendradarbiavimą;
- konsultuoja bei informuoja apie Savivaldybėje įgyvendinamas Asmens teisių apsaugos užtikrinimo priemones ir (ar) paslaugas, šią informaciją viešina;
- siekiant užtikrinti Asmens teisių apsaugos priemonių ir paslaugų įgyvendinimą Savivaldybės teritorijoje, bendradarbiauja su valstybės ir savivaldybių institucijomis bei įstaigomis, nevyriausybinėmis organizacijomis, dirbančiomis Asmens socialinės integracijos politikos srityje;
- organizuoja pasitarimus, konferencijas, seminarus ir kitus renginius, susijusius su Asmens socialinės integracijos politika Savivaldybėje, dalinasi gerąja patirtimi;
- dirba su Socialinės paramos informacine sistema SPIS, kitomis duomenų bazėmis pagal poreikį ir kompetenciją;
- užtikrina, kad vykdomas asmens duomenų tvarkymas atitiktų Lietuvos Respublikos asmens duomenų teisinės apsaugos įstatymo nuostatas;
- viešina informaciją apie Savivaldybėje įgyvendinamas asmenų su negalia teisių apsaugos užtikrinimo priemones ir (ar) paslaugas;
- organizuoja būsto pritaikymą;
- koordinuoja įtraukiojo švietimo procesus Savivaldybėje;
- užtikrina informacinės aplinkos asmenims su negalia prieinamumą Savivaldybėje;
- rengia Savivaldybės tarybos sprendimų, Savivaldybės mero potvarkių, Savivaldybės administracijos direktoriaus įsakymų projektus savo kompetencijos klausimais;
- vykdo kitus nenuolatinio pobūdžio Administracijos direktoriaus.

Koordinavimas ir kontroliavimas

Suinteresuota institucija	Atsakomybės srities pavyzdžiai
Techninės pagalbos priemonių centras (nuo 2024-03-01 pasikeitė pavadinimas)	Techninės pagalbos priemonės ir apmokymas jomis naudotis
Užimtumo tarnyba prie Lietuvos Respublikos socialinės apsaugos ir darbo ministerijos	Darbo rinkos (profesinio užimtumo) paslaugos / informavimas, konsultavimas, tarpininkavimas
Savivaldybės administracija pagal asmens gyvenamąją vietą	Būsto pritaikymas Pagalbininkas (specialistas) Kompleksinės ir kitos paslaugos Materialinė parama Aprūpinimas tam tikromis techninės pagalbos priemonėmis
Lietuvių gestų kalbos vertimų centras	Vertimo paslaugos: iš lietuvių kalbos žodžiu į lietuvių gestų kalbą; iš lietuvių gestų kalbos į lietuvių kalbą žodžiu; iš lietuvių gestų kalbos (vaizdo teksto įrašai) į lietuvių kalbą raštu; iš lietuvių kalbos raštu į lietuvių gestų kalbą realiuoju laiku.
Kitos įstaigos pagal kompetenciją	Įstaigų, teikiančių atitinkamas paslaugas, sąrašas palaipsniui bus plečiamas.

Sveikatos priežiūros įstaigoms Agentūra perduoda negalios (dalyvumo lygio, neįgalumo lygio) nustatymo duomenis, tačiau neperduoda sprendimo dėl pagalbos koordinavimo (pagalbos plano) duomenų. Bendradarbiavimas tarp savivaldybės / jai pavaldžių įstaigų ir kitų įstaigų vyksta šių įstaigų nustatyta tvarka.

Ar kiekvienas identifikuotas pagalbos poreikis priskirtas tinkamai institucijai, atsakingai už šio poreikio užtikrinimą?

Netinkamo nukreipimo pavyzdys:

4.4. Būsto (gyvenamosios aplinkos) pritaikymas mobilumui (judėjimui) palengvinti – (PASIRINKTI)

~~Techninės pagalbos neįgaliesiems centras~~

Tinkamo nukreipimo pavyzdys:

4.4. Būsto (gyvenamosios aplinkos) pritaikymas mobilumui (judėjimui) palengvinti – (PASIRINKTI)

Savivaldybės administracija pagal asmens gyvenamąją vietą

Laisvos valios principas

Pagalbos koordinavimas pradedamas tik gavus asmens (atstovo) sutikimą, kad asmeniui būtų teikiamas pagalbos koordinavimas.

Kas rūpinasi informacijos asmeniui suteikimu apie pagalbos koordinavimą prieš pradedant pildyti Klausimyną?

Agentūros darbuotojas ar, jei asmuo yra pensinio amžiaus – savivaldybės administracijos įgaliotos įstaigos socialinis darbuotojas, kuris paskirtas pildyti Klausimyną.

Kur ir kaip pažymėti asmens (atstovo) sutikimą?

Klausimyne pažymima:

Ar asmuo ar atstovas sutinka, kad būtų sudaromas pagalbos planas (tinkamą pažymėkite ☒):

sutinka

nesutinka

Asmuo ar jo atstovas duoda sutikimą, kad asmeniui būtų teikiamas pagalbos koordinavimas. Kas toliau?

- Šiuo atveju pildomas visas Klausimynas (nuo pradžios iki pabaigos) surenkant informaciją apie pagalbos koordinavimo poreikį skirtingose veiklos srityse.
- Klausimyną pildantis darbuotojas aiškinasi, ar asmuo aprūpintas pagalbinėmis priemonėmis, ar asmuo gauna pagalbininko (specialisto), kitas paslaugas. Išimtis: veiklos srities poveiklė įvertinta 0 balų.
- Jei asmuo priemonėmis ir paslaugomis neaprūpintas, tuomet darbuotojas pažymi šiuos poreikius, pasirinkdamas iš klasifikuoto sąrašo, pvz., *pagalbinė (-s) priemonė (-s) naudojantis daiktais (juos surandant, paimant, perkeliant, naudojant pagal paskirtį) ir (ar) apmokymas ja (jomis) naudotis.*
- Neveikiant funkcionalumams / sutrikus SPIS veikimui (aktualu savivaldybių atstovams dėl pensinio amžiaus asmenų), Klausimyną pildantis darbuotojas word / skenuotame popieriniame dokumente pateikia pagalbos koordinavimo poreikio pagrindimą. Ši informacija Agentūroje naudojama sudarant pagalbos planą.

Pagalbos koordinavimo poreikio pagrindimo pavyzdys
(jei SPIS neveikia, tik tokiu atveju Klausimyno word versijoje reikia pateikti aprašomąjį pagrindimą)

Pagalbos koordinavimas savipriežiūros srityje (jei poreikis nustatytas)

Pagalbininko (specialisto) pagalbos atliekant savipriežiūros veiksmus, įgyjant ir (ar) ugdant socialinius įgūdžius poreikio pagrindimas:

Asmuo gyvena vienas, nevaldo dešinės rankos po insulto, padeda kaimynė (neformali pagalba) apsirengti sunkius lauko drabužius, kartą per savaitę – nusimaudyti, tačiau specialisto pagalbos asmuo negauna. Be to, kaimynė turi sveikatos problemų. Būtų reikalinga pagalbos į namus ar kita pagalbininko specialisto teikiama paslauga savipriežiūros veikloms atlikti bent 1-2 kartus per savaitę.

Pavyzdys, kai pasirenkama iš sąrašo

TEST

Pranešimai

Ataskaitos

Užduotys

Kauno m. sav.

Sprendimas dėl pagalbos koordinavimo poreikio

Šeimos

Individualios pagalbos koordinavimas

← Grįžti

Perduoti

Tvarkyti paslaugos teikimo informaciją

Keisti pagalbos koordinavimo būseną

Atsisiųsti užpildytą klausimyną

Sprendimo vykdymo būseną

Pagalbos koordinavimo būseną

Pagalbos koordinavimas nebaigtas

Numatytas įvykdymo terminas

2024-02-14

Sprendimo data

Nr.

Versija

Asmuo

Asmenų kontaktiniai duomenys

Identifikuoti poreikiai

Veiklos sritis(-ys) (kurioje pažymėta, kad nustatytas pagalbos koordinavimo poreikis)

Veiklos srities poveiklė

Identifikuotas pagalbos poreikis

Atsakinga įstaiga

Atsakingas specialistas

Poreikio užtikrinimo būseną

Poreikio užtikrinimo būsenos priežastis

1. Žinių taikymas ir (ar) mokymasis

1.4 Kasdienių problemų ir jų sprendimo būdų suvokimas

1.4.1. Pagalbininko (specialisto) pagalba gerinant kasdienių problemų ir jų sprendimo būdų suvokimą

Asmens su negalia teisių apsaugos agentūra prie Lietuvos Respublikos socialinės apsaugos ir darbo ministerijos

1. Žinių taikymas ir (ar) mokymasis

1.4 Kasdienių problemų ir jų sprendimo būdų suvokimas

1.4.2. Pagalbinė (-s) priemonė (-s), gerinanti (-čios) kasdienių problemų ir jų sprendimo būdų suvokimą, ir (ar) apmokymas ja (jomis) naudotis

Vyriausiasis specialistas Kauno m. sav.

Poreikis užtikrintas

Ką reiškia pagalbos koordinavimas savipriežiūros ar kitoje veiklos srityje (jei poreikis nustatytas)?

Pagalbos poreikis

Asmens patiriami sunkumai dalyvauti įvardintos srities veikloje; atliekant veiklą, reikalinga pagalba.

Pagalbos poreikis vertinamas balais nuo 0 iki 4, kurie sumuojasi ir turi įtaką asmens negalios vertinimo rezultatui. Pagalbos poreikis yra, jei asmeniui veiklos srityje skiriami 1-4 balai.

Pagalbos koordinavimo poreikis

Asmens (šeimos) reikmė pagerinti kasdienio gyvenimo kokybę įvairiose veiklos srityse sudarant pagalbos planą ir jį perduodant atsakingoms institucijoms, užtikrinančioms individualiųjų pagalbos poreikių tenkinimą.

Asmuo gali turėti pagalbos poreikį, bet neturėti pagalbos koordinavimo poreikio, jeigu asmuo (asmens ar jo atstovo teigimu) yra aprūpintas visomis reikalingomis priemonėmis ir (ar) paslaugomis visų veiklų visų sričių poveiklėse.

Kaip aplinkos veiksniai susiję su pagalbos koordinavimu? Ar būtina juos žymėti?

- Į aplinkos veiksnių vertinimą atsižvelgiama nustatant pagalbos koordinavimo poreikį.
- Asmeniui aktualūs aplinkos veiksniai yra pažymimi varnele vadovaujantis asmens ar jo atstovo pateiktais atsakymais. Jeigu tam tikras aplinkos veiksnys pažymimas varnele kaip darantis įtaką asmens pagalbos poreikiui tam tikroje gyvenimo srityje, atitinkamai pateikiamas komentaras.
- Informacija, pateikta Klausimyno dalyje „Aplinkos veiksniai“ turi koreliuoti su veiklos sričių, įskaitant pagalbos koordinavimą, informacija. Ši koreliacija svarbi pasitikrinti, ar Klausimynas užpildytas objektyviai, ar vertintojas teisingai suprato ir užfiksavo pateiktus atsakymus.

Pavyzdžiui:

- ✓ asmuo turi didelį pagalbos poreikį judėjimo veiklos srityje (tarkime, įvertintą 3 balais), jam reikalinga techninės pagalbos priemonė judėjimui palengvinti (pagalbos koordinavimas). Tikėtina, kad šiam asmeniui svarbus aplinkos veiksnys bus transporto infrastruktūra, techninės pagalbos priemonės, reikalingos mobilumui.

ir atvirkščiai:

- ✓ asmuo paminėjo, kad jam aktualus aplinkos veiksnys yra techninės pagalbos priemonė, prieš 6 metus gautas vežimėlis sukrypęs, išsibalansavęs ratas. Tuomet Klausimyną pildantis darbuotojas turėtų grįžti prie Klausimyne įvertintos judėjimo srities ir pažiūrėti, ar pažymėjo pagalbos koordinavimo poreikį pagalbinei priemonei judėjimui (mobilumui) palengvinti.

**Asmuo davė sutikimą pagalbos koordinavimui. Atsakydamas į klausimus, nurodo, kad jam padeda draugai, šeimos nariai, kaimynai.
Ar galima nežymėti pagalbos koordinavimo poreikio pagalbininkui specialistui?**

- Jei šio asmens pagalbos poreikis įvertintas 0 balu visose veiklos srityse, tuomet pagalbos koordinavimo poreikio nėra.
- Jeigu asmens pagalbos poreikis bent vienoje veiklos srityje įvertintas 1-4 balais, tikėtina kad pagalbos koordinavimo poreikis yra. Pavyzdžiui, namų ruošos darbai įvertinti 4 balais. Apklausiama senyvo amžiaus moteris, kuriai nustatoma negalia, gyvena su silpnos sveikatos vyru. Vyras neatliepia visų poreikių (išplauna indus, nuvalo trupinius nuo stalo, bet negali išplauti grindų, išvalyti langų, negėba sutvarkyti reikalų banke, migracijos tarnyboje ir kt.).
- Ar asmens (ypač pensinio amžiaus) atsakymai, jog padeda kartu negyvenantys artimieji, yra apgalvoti? Komentarai teikiami prie aplinkos veiksnio „Aplinkinių pagalba ir nuostatos“.
- Nesant galimybių kontaktuoti su asmens artimaisiais Klausimyno pildymo metu, rekomenduojame žymėti pagalbos koordinavimo poreikį (pasirinkti identifikuotą poreikį iš sąrašo). Agentūrai patvirtinus pagalbos planą, vėliau susisiekti su asmeniu ir jo artimaisiais suteikti informaciją apie pagalbos galimybes.
- Jei asmuo (atstovas) kategoriškai atsisako siūlomoms paslaugoms – šį atsisakymą institucija atitinkamai pažymi SPIS.
- Šeimos ir darbo įsipareigojimų derinimas. Šeimos nariai norėtų dirbti ar turėti atokvėpį, kol specialistai rūpinasi jo artimuoju, turinčiu negalią.
- Neformali pagalba, teikiama šeimos narių, kaimynų, neatstoja specialisto pagalbos. Artimieji dažnai neturi pakankamai žinių bei įgūdžių tinkamai pasirūpinti asmeniu su negalia, pervertina savo galimybes padėti arba nemano, kad tam tikrų poreikių užtikrinimas yra svarbus (pvz., higiena namuose).

Asmuo ar jo atstovas prieš pildant Klausimyną nedavė sutikimo, kad asmeniui būtų teikiamas pagalbos koordinavimas. Kas tuomet?

- Klausimyne pažymima:

Ar asmuo ar atstovas sutinka, kad būtų sudaromas pagalbos planas (*tinkamą pažymėkite* ☒):

sutinka

nesutinka

Pažymi tas darbuotojas, kuris pildo Klausimyną.

- Šiuo atveju informacija apie pagalbos koordinavimo poreikį skirtingose veiklos srityse pildant Klausimyną nerenkama. Pvz., darbuotojas asmens neklausinėja, ar jis gauna pagalbininko (specialisto) paslaugas savipriežiūros srityje renūgiantis, prausiantis visą kūną, naudojantis tualetu ir nežymi, kad asmeniui pagalbininkas (specialistas) reikalingas.

arba

- Anketa nepradedama pildyti.

Asmuo (atstovas) nedavė sutikimo, kad asmeniui būtų teikiamas pagalbos koordinavimas, tačiau pagalbos poreikis yra (tai rodo skiriami aukšti balai veiklos srityse). Ką tokiu atveju daryti? Galbūt asmuo liks be paslaugų ir priemonių, kurių jam reikia?

- Dar kartą aptarti su asmeniu ir, jei jo nuomonė pasikeistų, grįžti į Klausimyno pradžią ir pažymėti sutikimą.

arba

Informuoti asmenį (atstovą), kad jis:

- visada gali asmeniškai bendra tvarka kreiptis į atsakingą instituciją (Techninės pagalbos priemonių centrą, savivaldybės administraciją ar jai pavaldžią įstaigą ir kt.) dėl jam reikalingų priemonių ar paslaugų;
- pasikeitus asmens sveikatos būklei ar kitoms aplinkybėms, dėl kurių Agentūroje iš naujo bus vertinama asmens negalia, atitinkamai dar kartą bus pasiūlytas pagalbos koordinavimas. Asmuo (atstovas) turės galimybę dar kartą pagalvoti.

Kokius sprendimus priima Agentūra dėl pagalbos koordinavimo? (kai asmuo yra davęs sutikimą, kad jam būtų teikiamas pagalbos koordinavimas)

1) Sprendimas skirti pagalbos koordinavimą ir sudaryti pagalbos planą (perduodant vykdyti suinteresuotoms institucijoms) priimamas, kai:

- užpildytoje Anketoje nurodytas pagalbos koordinavimo poreikis bent vienoje veiklos srityje yra pagrįstas pokalbio su asmens atstovu metu gauta informacija (Anketoje balų nėra). Pvz.:

Mobilumas (judėjimas)

Ar vaikas patiria sunkumų judant, valdant kojas, rankas (pvz.: ropojant, sėdantis, stojantis, einant, keičiant ar išlaikant kūno padėtį, valdant pirštus, kitas rankos ir kojos dalis)?

- Ne
 Taip

Ar reikalingas pagalbos koordinavimas mobilumo (judėjimo) veiklos srityje?

- Ne
 Taip

arba

- Klausimyne individualiosios pagalbos poreikis bent vienoje veiklos srityje įvertintas 1–4 balais ir pagrįstas pagalbos koordinavimo aprašyme pokalbio su asmeniu ar jo atstovu metu gauta informacija.

Veiklos sritis	Pagalbos poreikis (balais)				
2. Judėjimas (mobilumas)					
2.8. Judėjimas namuose	0	1	2	3	4
2.8.1. Pagalbininko (specialisto) pagalba judėjimui (mobilumui) ir orientacijai palengvinti dėl judėjimo namuose funkcijos sutrikimo – (PASIRINKTI) Savivaldybės administracija pagal asmens gyvenamąją vietą					

2) Sprendimas nutraukti pagalbos koordinavimo poreikio nustatymo procedūrą priimamas:

- asmeniui ar jo atstovui raštu atsisakius pagalbos koordinavimo poreikio nustatymo;

arba

- asmeniui mirus.

Šiais atvejais vertinimas lieka neužbaigtas.

3) Sprendimas nenustatyti pagalbos koordinavimo poreikio (pagalbos planas nesudaromas ir neperduodamas suinteresuotoms institucijoms) priimamas, kai:

- Anketoje nepažymėta nei viena veiklos sritis, kurioje reikalingas pagalbos koordinavimas;

arba

- Klausimyne individualiosios pagalbos poreikis visose veiklos srityse įvertintas 0 balų;

arba

- Klausimyne individualiosios pagalbos poreikis bent vienoje veiklos srityje įvertintas 1-4 balais, bet nėra pagrįstas pagalbos koordinavimo aprašyme pokalbio su asmeniu ar jo atstovu gauta informacija. Asmeniui, kurio pagalbos poreikis veiklos srityje įvertintas balais nuo 1 iki 4, pagalbos koordinavimo poreikis nenustatomas, jeigu asmuo ar jo atstovas nurodo, kad turimų priemonių ir gaunamų paslaugų pakanka;

arba

- asmeniui nenustatoma negalia (nenustatytas neįgalumo lygis ar 0-55 procentų dalyvumo lygis).

Ką daro Agentūros pagalbos vadybininkas po sprendimo priėmimo?

- Įsitikina, kad sudaryti pagalbos planai perduoti suinteresuotoms institucijoms.
- Informacinėse sistemose (ANTA IS ir SPIS) vykdo jam priskirtų individualių pagalbos planų priežiūrą ir stebėseną (kaip suinteresuotos institucijos vykdo įsipareigojimus).
- Bendradarbiauja su suinteresuotomis institucijomis įgyvendinant pagalbos planą.
- Atlikus asmens pakartotinį negalios vertinimą, esant poreikiui, taiso pagalbos plano trūkumus.
- Pastebėjęs aplinkybes ar iš suinteresuotų institucijų gavęs informaciją apie aplinkybes, dėl kurių galimai reikalinga peržiūrėti ir (ar) pakeisti priimtą sprendimą, apie tai informuoja tiesioginį vadovą, dalyvauja keičiant sprendimą, koreguojant pagalbos planą.
- Konsultuoja į jį besikreipiantį asmenį ar jo atstovą rūpimais klausimais, susijusiais su pagalbos koordinavimu arba perduoda klausimą atsakingai suinteresuotai institucijai, jeigu klausimas susijęs su konkrečios priemonės ar paslaugos skyrimu, teikimu.
- Teikia prašomą informaciją kitiems Agentūros skyriams, atsakingiems už susistemintų duomenų rinkimą, analizę šalies mastu, teikimą ministerijai.

Už ką neatsakingas Agentūros pagalbos vadybininkas?

- Už konkrečių priemonių ir (ar) paslaugų asmeniui parinkimą ir skyrimą (vaikštyne, asmeninis asistentas, įdarbinimas subsidijuojant ir pan.).
- Už asmens atitikties priemonės ar paslaugos gavėjui keliamų reikalavimų vertinimą.
- Už suinteresuotos institucijos veiksmus skiriant, teikiant, sustabdant, atnaujinant, pratęsiant, nutraukiant priemonės ar paslaugos teikimą (pvz., pagalbos į namus paslaugos teikimo stabdymą asmeniui atsigūlus į slaugos ligoninę).
- Už asmens (atstovo) skundus dėl suinteresuotos institucijos teikiamų priemonių ar paslaugų kokybę bei efektyvumą (pvz., nepakanka, kad pagalbininkas (specialistas) ateina pagaminti maistą 5 kartus per savaitę). Šiuo atveju pagalbos vadybininkas turėtų perduoti nagrinėti skundą atsakingai institucijai.
- Už nurodymų ir rekomendacijų teikimą suinteresuotoms institucijoms.

Kokie terminai?

- Sprendimas dėl pagalbos koordinavimo poreikio Agentūroje priimamas kartu su sprendimu dėl negalios (neįgalumo lygio, dalyvumo lygio) ar individualios pagalbos teikimo išlaidų kompensacijos poreikio (įprastas terminas – 20 d. d.).
- Per 3 d. d. nuo sprendimo priėmimo asmuo ar jo atstovas informuojamas el. ryšių priemonėmis arba paštu.
- Per 3 d. d., kai sudaromas pagalbos planas, suinteresuotos institucijos informuojamos raštu ar el. ryšių priemonėmis.
- Suinteresuotos institucijos per 20 d. d. turi susisiekti su asmeniu ar jo atstovu dėl konkrečių priemonių ar paslaugų skyrimo ir informuoti Agentūrą apie numatomas skirti priemonės ar paslaugas, planuojamą datą arba priežastis, dėl kurių priemonių ar paslaugų suteikti nenumatoma.
- Suinteresuotos institucijos pagal jų pačių numatytus terminus suteikia priemonės, pradeda teikti paslaugas ir apie tai informuoja Agentūrą. Jeigu vėluoja suteikti pagalbą, nurodo priežastis.
- Agentūros pagalbos vadybininkai periodiškai peržiūri informaciją SPIS. Agentūroje renkami ketvirčio duomenys.

SPIS langas dėl konkrečios paslaugos parinkimo

Siūlomos paslaugos pridėjimas ir tvarkymas

Siūloma paslauga

---Neparinkta---

Paslaugos ar priemonės patikslinimas

Paskirta

Paslaugų teikimo preliminarūs terminai

Papildomi komentarai

Pradėta teikti

Paslaugų teikimo data

Papildomi komentarai

Neskyrimo priežastis

---Neparinkta---

Išsaugoti

Uždaryti

SPIS pasirenkamų priemonių / paslaugų pavyzdžiai

Nemokamas mokinių maitinimas
Parama mokinio reikmenims įsigyti
Mokinių nemokamas maitinimas pagal mokyklų sąrašus
Socialinė rehabilitacija asmenims su negalia bendruomenėje
Kitos bendrosios socialinės paslaugos
Informavimas
Konsultavimas
Tarpininkavimas ir atstovavimas
Maitinimo organizavimas
Aprūpinimas būtiniaisiais drabužiais ir avalyne
Transporto organizavimas
Sociokultūrinės paslaugos
Asmens higienos ir priežiūros paslaugų organizavimas
Atvirasis darbas su jaunimu
Mobilusis darbas su jaunimu
Darbas su jaunimu gatvėje
Pagalbos pinigai
Pagalba į namus
Socialinių įgūdžių ugdymas, palaikymas ir (ar) atkūrimas
Palydėjimo paslaugai jaunuoliams
Apgyvendinimas savarankiško gyvenimo namuose
Laikinas apnakvindinimas
Intensyvi krizių įveikimo pagalba
Psichosocialinė pagalba
Apgyvendinimas nakvynės namuose
Pagalba globėjams (rūpintojams), budintiems globotojams, įtėviams ir šeimynų dalyviams ar besirengiantiems jais tapti
Apgyvendinimas apsaugotame būste
Vaikų dienos socialinė priežiūra
Laikinas atokvėpis (socialinė priežiūra)

Dienos socialinė globa vaikams su negalia
Dienos socialinė globa suaugusiems asmenims su negalia
Dienos socialinė globa senyvo amžiaus asmenims
Trumpalaikė socialinė globa vaikams su negalia
Trumpalaikė socialinė globa vaikams, laikinai likusiems be tėvų globos
Trumpalaikė socialinė globa socialinės rizikos vaikams
Trumpalaikė socialinė globa suaugusiems su negalia
Trumpalaikė socialinė globa senyvo amžiaus asmenims
Trumpalaikė socialinė globa socialinės rizikos suaugusiems asmenims
Laikinas atokvėpis socialinė globa
Ilgalaikė socialinė globa vaikams su negalia
Ilgalaikė socialinė globa be tėvų globos likusiems vaikams, kuriems nustatyta nuolatinė globa
Ilgalaikė socialinė globa suaugusiems asmenims su negalia
Ilgalaikė socialinė globa senyvo amžiaus asmenims
Aprūpinimas techninės pagalbos priemonėmis
Būsto ir aplinkos pritaikymas
Gestų kalbos vertimas
Kitos specialiosios pagalbos paslaugos
Parama iš Europos pagalbos labiausiai skurstantiems asmenims fondo lėšų
Materialinio nepritekliaus mažinimo programa

Kada baigiamas pagalbos koordinavimas?

(Agentūros priimtas sprendimas netenka galios)

- Gavus informaciją iš visų suinteresuotų institucijų, kurioms buvo pateiktas pagalbos planas apie visų asmeniui skirtų priemonių ir paslaugų suteikimą (pradėjimą teikti);
- individualiuosius pagalbos poreikius užtikrinančioms įstaigoms nenumačius asmeniui skirti konkrečių priemonių ir (ar) paslaugų (*būseną SPIS keičia pagalbos vadybininkas*);
- asmeniui ar jo atstovui atsisakius visų priemonių ir (ar) paslaugų, kurias numatė skirti suinteresuotos institucijos (*būseną SPIS keičia pagalbos vadybininkas*);
- Agentūrai priėmus naują sprendimą dėl negalios nustatymo, kai:
 - asmuo, kuriam ankstesniu sprendimu buvo skirtas pagalbos koordinavimas ir sudarytas pagalbos planas, ar jo atstovas nesutinka, kad asmeniui būtų teikiamas pagalbos koordinavimas;
 - anksčiau nustatytas pagalbos koordinavimo poreikis išnyksta;
 - asmeniui negalia nenustatoma;
- asmeniui ar asmens atstovui asmens vardu deklaravus išvykimą iš Lietuvos (*būseną SPIS keičia pagalbos vadybininkas*);
- asmeniui mirus.

Pagalbos vadybininkas turi užbaigti pagalbos koordinavimą (keisti būseną) SPIS, kai būseną nepasikeičia automatiškai (žr. SPIS individualios pagalbos koordinavimo modulio instrukciją).

Kas nuveikta ir kokios kliūtys?

- Iki 2024-03-18 Agentūroje sudaryta 1416 pagalbos planų asmenims, kuriems nustatyta negalia (suteiktas asmens su negalia statusas), iš jų vaikams – 173, suaugusiems – 1243.
- Artimiausiu metu Agentūros TS darbuotojams (pagalbos vadybininkams) bus suteikti prisijungimai prie SPIS.
- Palaipsniui tobulinami ANTA IS ir SPIS funkcionalumai, siekiant pereiti prie kokybiškų elektroninių informacijos mainų tarp Agentūros ir suinteresuotų institucijų ir išvengti papildomų raštų.
- SPIS pagalbos koordinavimo modulyje atliekami programavimo darbai. Kol sistema pilnai nefunkcionuoja, joje atsirandantys įrašai (informacija) gali būti nepilna ar netiksli.
- Agentūra neadministruoja SPIS ir neatsako už joje atsirandančias klaidas, tačiau sulaukia daug suinteresuotų institucijų klausimų dėl SPIS klaidų ar funkcionalumų trūkumo.
- Dėl SPIS kylančių techninių problemų (sutrikimų) prašome kreiptis el. p. pagalba@spis.lt, tel. +370 661 05831.
- Naudotojo instrukcija – SPIS Individualios pagalbos koordinavimo modulis yra patalpinta SPIS, išplatinta el. paštu.
- Rekomendacijas dėl Klausimyno pildymo, atsakymus į pateiktus savivaldybių klausimus galima rasti Agentūros interneto svetainėje

<https://anta.lrv.lt/lt/informacija-savivaldybems/>

Ko turime siekti?

- Tikėti tuo, ką darome. Aktyviau motyvuoti asmenis su negalia (atstovus) dalyvauti pagalbos koordinavimo procese.
- Akcentuoti naudą asmeniui prašant sutikimo atsakyti į papildomus darbuotojo užduodamus klausimus, pildant Klausimyną ar Anketą. Paaiškinti, kad:
 - asmeniui (atstovui) sutikus, Agentūra priims sprendimą dėl pagalbos koordinavimo poreikio;
 - identifikuotus poreikius perduos atsakingoms institucijoms;
 - institucijos susisieks su asmeniu, siūlydamos jam reikalingas priemones ar paslaugas;
 - informavimas, konsultavimas, tarpininkavimas irgi yra paslaugos;
 - jei institucijų siūlomos priemonės ar paslaugos asmeniui negalės būti suteiktos nemokamai arba netenkins asmens, jis turės galimybę atsisakyti. Jokios sankcijos netaikomos;
 - Agentūros sprendimas dėl pagalbos koordinavimo nemažins priklausančių išmokų dydžio. Siekiama, kad asmeniui būtų suteikta kompleksinė pagalba: ne tik išmokos, bet ir priemonės, paslaugos.
- Išsklaidyti abejones asmenų su negalia bendruomenėje, kad pagalbos koordinavimas nesiūlomas nesant resursų patenkinti poreikius.